

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คณะ/วิทยาเขต/วิทยาลัย	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สาขาวิชา	การออกแบบ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

02046031	ความคิดสร้างสรรค์
	CREATIVE THINKING

2. จำนวนหน่วยกิต

หน่วยกิต	3 (1- 4- 4)
----------	-------------

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรที่ใช้

หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศิลป์

ประเภทของรายวิชา

☐ วิชาศึกษาทั่วไป	☐ วิชาพื้นฐานวิชาชีพ
☒ วิชาบังคับเรียน	☐ วิชาเลือก
☐ วิชาเลือกเสรี	☐ วิชาอื่นๆ (ระบุ).....

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์วิทยา หาญวารีวงศ์ศิลป์

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 4

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ 30 เมษายน 2556

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1 เพื่อให้คน.ตระหนักถึงความสำคัญของทฤษฎีความคิด, เข้าใจสาระของแนวคิด และใช้ทฤษฎีเป็นหลักคิดและปรับใช้กับงานสร้างสรรค์ของตนได้
- 2 ศึกษาทฤษฎีการออกแบบสมัยใหม่ (Modernism)
- 3 เพื่อเรียนรู้กระบวนการวิธีการก่อรูปความคิดอย่างเป็นระบบ(constructive thinking)
- 4 ใ้คน.สามารถปฏิบัติงานเพื่อก่อรูป/สังสมก่อให้เกิดเป็นความก้าวหน้าตามแนวทางเฉพาะตนได้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อปรับเนื้อหาให้นั้นทฤษฎีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานออกแบบ(ให้นำมาปรับใช้ได้เชิงปฏิบัติ) และเพิ่มงานปฏิบัติที่เป็นการใช้สื่อดิจิทัลมากขึ้น

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา/ แสวงหาจากแหล่งข้อมูลทุกประเภท อาทิ แรงบันดาลใจ วิธีคิด ทฤษฎีแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ และสามารถก่อรูปความคิด-พัฒนา-แก้ไข-สร้างความคิดใหม่

The investigation of all sources of information such as motives, ways of thinking, related line of thought to formulate, develop, adjust and revise creative idea.

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม/การฝึกงาน	ศึกษาด้วยตนเอง
16ชม./เทอม	พบปรึกษางาน นอกเวลาตาม ความต้องการ ของนักศึกษาได้	น.ศ.ปฏิบัติงานที่มอบหมาย	4 ชม/สัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

กำหนดให้พบปรึกษางานตามความต้องการนอกเวลาได้ในวัน ? ระหว่างเวลา 10.00 – 16.00 น.
(จะกำหนดเมื่อทราบปฏิทินการศึกษาแล้ว)

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- 1) เคารพความคิดผู้อื่น, วิจารณ์ผู้อื่น และรับฟังคำวิจารณ์ได้ด้วยใจเป็นธรรม
- 2) ระบุแหล่งที่มาเสมอ ในกรณีที่เป็นการเรียนรู้ต่อยอดจากผู้อื่น
- 3) รักษาเวลาทั้งในการเข้าเรียน การส่งงาน และการเข้าสอบ

วิธีการสอน

- 1) การบรรยายเนื้อหาในประเด็นดังกล่าว
- 2) การปฏิบัติงานมอบหมายที่เป็นการเรียนรู้ต่อยอดจากผู้อื่น
กำหนดให้อ้างอิงระบุแหล่งที่มาอย่างเคร่งครัด

วิธีการประเมินผล

จากการปฏิบัติงานที่กำหนดให้มีองค์ประกอบครบโดยเฉพาะ การอ้างอิง

2. ความรู้

ความรู้ที่ต้องได้รับ

- 1) มีความรู้เรื่องทฤษฎีการออกแบบ
- 2) นักศึกษาเข้าใจกระบวนการคิดในการทำงานปฏิบัติสร้างสรรค์
- 3) นักศึกษาเข้าใจการทำงานค้นคว้าที่ต้องเกี่ยวข้องกับวัสดุต่างๆ อาทิ รูปภาพ เอกสารฯ
- 4) และสามารถเชื่อมโยงก่อรูปเป็นความคิดได้(conceptualise)

วิธีการสอน

- 1) การบรรยายหัวข้อ/กรณีตัวอย่างเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานที่มอบหมาย
- 2) การมอบหมายงานปฏิบัติที่ต้องอาศัยการค้นคว้า อ้างอิง

วิธีการประเมินผล

จากงานปฏิบัติ ที่แจกแจงอธิบายความคิดได้ชัดเจน(กำหนดให้มี”การเขียน”ด้วย)

3. ทักษะทางปัญญา

ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- 1) ทักษะการสรุปประเด็นเนื้อหา
- 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูลหลากหลายเพื่อนำมาใช้สร้างความคิดให้มีแง่มุมใหม่ได้

วิธีการสอน

- 1) การบรรยาย และการปรึกษา ถกความคิดในขั้นตอนการพบคณาจารย์นอกเวลา
- 2) การปฏิบัติงานมอบหมายเพื่อฝึกฝน

วิธีการประเมินผล

จากงานปฏิบัติ (ที่ผ่านการพูดคุย ชักถาม พัฒนาตามขั้นตอนที่ตกลงกันแล้ว)

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- 1) การประสานความคิดแตกต่างระหว่างบุคคล เช่นการถกเถียงความคิดระหว่างกันเพื่อหาข้อสรุป
- 2) การใช้ความถนัดเฉพาะบุคคลที่มีความหลากหลาย มีการหยิบบ่มมาใช้บูรณาการให้ส่งเสริมและมีเป้าหมายเดียวกัน เช่นการใช้งานสไลด์ของคนอื่นภายใต้การกำกับความคิดของเจ้าของงาน

วิธีการสอน

ในการพบนอกเวลา ผู้สอนส่งเสริมให้มาเป็นกลุ่มย่อย และร่วมกันพูดคุยงานไปด้วยกัน

วิธีการประเมินผล

จากงานปฏิบัติ(และข้อมูลที่ทราบในขั้นตอน พบคิงานนอกเวลา)

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- 1) การสืบค้น(research)ข้อมูลทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการนำเสนอข้อมูล เช่นการนำเสนอภาพอ้างอิง ฯ รวมถึงการปฏิบัติด้วยสื่อดิจิทัล

วิธีการสอน

การมอบหมายงานปฏิบัติที่ต้องใช้สื่อดิจิทัล(computer-based)

วิธีการประเมินผล

จากงานปฏิบัติที่มอบหมาย รวมถึงข้อเขียนสรุป+รายการอ้างอิงที่จำเป็น

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง การสอน	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	-แนะนำวิชา, แนวคิด และแนวทางการสอนเพื่อเข้าถึงเนื้อหา(approach) -แนวทาง(design approach) การทำงานปฏิบัติที่มอบหมาย -ข้อพิจารณาในการประเมินงานปฏิบัติ : ความคิดตั้งต้น, การมีข้อมูลในการสนับสนุน การทำงาน, การพัฒนางานให้มีความคืบหน้า,	1	บรรยาย powerpoint	อ.วิทยา

	ความแตกต่าง/เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับงานก่อนหน้าของตนเอง			
2	-ทฤษฎีกับงานออกแบบกราฟิก -ที่มาของทฤษฎีความคิด -ทฤษฎี กับ การปรับใช้ปฏิบัติ นักออกแบบอ่านข้อเขียน,ศึกษา ความคิด/ทฤษฎีการออกแบบเพื่อ ที่จะกระตุ้นเราให้ตั้งคำถาม,เติบโต ทางความคิด และเปลี่ยนแปลง งานตนเอง	1	บรรยาย power point	อ.วิทยา
3	-โมเดิร์นดิไซน์ กับ แนวคิดโมเดิร์นนิสซึม ศึกษาประเด็นทางแนวคิดเรื่อง “visual literacy” ที่ให้ความสำคัญกับการมอง(vision) และเชื่อย่างรูปทรง เส้น สี นั่น หากมีการจัดรูปทรงเหล่านั้นอย่างมีหลักทฤษฎี ผู้คนสามารถเข้าใจได้เหมือนกัน เป็นสากล-uni-versal	1	บรรยาย powerpoint	อ.วิทยา
4	-โพสต์โมเดิร์น ที่เริ่มมาตั้งแต่60s และกลายเป็นความคิดกระแสหลักในช่วงต้น80s-90s เป็นการศึกษาถึง เรื่องการเข้าใจงานดิไซน์นั้น ผู้คนจะอ้างอิงกับวัฒนธรรมของตนเองในการทำความเข้าใจตีความ และให้ความหมายแตกต่างกัน (ขัดและค้านกับโมเดิร์นนิสซึม)	1	บรรยาย power point	อ.วิทยา
5	-the ‘International Style’ หรือ Swiss style -corporate design ในฐานะที่เป็นผลพวงของแนวคิด‘สมัยใหม่’ในยุค50s	1	บรรยาย power point	วิทยา
6	-ศิลปะ กับ เทคโนโลยี ศึกษางานของBauhausในช่วง 40s, 50s เรียนรู้แนวคิดเรื่องเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงศิลปะ เพื่อเข้าใจเรื่องconceptในการออกแบบ หรือ styleมีที่มาจาก concept	3	บรรยาย power point	อ.วิทยา
7-8	-computer-generated imagery : สำรวจ/ศึกษา และปฏิบัติทดลอง ในฐานะเครื่องมือ--tool ทำให้มีรูปแบบใหม่เกิดขึ้น น.ศ.ศึกษาถึงรูปแบบและเทคนิควิธี	3	บรรยาย power point กำกับการปฏิบัติงานในชั้นเรียน	อ.พิเศษ

9	-“ประเด็น”ทางกราฟิกดีไซน์ ศึกษา/เลือก/เสนอ ประเด็นเพื่อเข้าใจสาระ ที่เกี่ยวข้องกับงานกราฟิกดีไซน์ อาทิ อักษร พิมพ์ที่ชื่อHelvetica มีแนวคิดที่จะทำให้เป็น อักษรที่ไม่บ่งชี้ลักษณะทางวัฒนธรรม หรือ universal (เทียบกับอักษรพิมพ์ของไทยที่ พยายามให้มีลักษณะ“ไทย”)	1	บรรยาย power point	อ.วิทยา
10-11	-สัญญาศาสตร์ : การปรับใช้แนวคิดกับงาน ออกแบบ + ตัวอย่างงานออกแบบด้วย แนวคิดนี้ -ศึกษาแนวคิดนี้โดยผ่านศัพท์ที่ใช้ในทฤษฎี นี้เช่น viewer, image, real, viewpoint ฯ -งานออกแบบเป็นvisual communication เพราะการใช้รูป รอยฯ เพื่อสื่อความหมาย น.ศ.จะทดลองสร้างความหมายให้กับ รูป รอย เครื่องหมาย ให้มีความหมายต่างไป จากเดิม(ที่เคยใช้อยู่)	1+1	บรรยาย power point	อ.วิทยา
12	-การเขียนเพื่อสื่อสาร อธิบายความคิด น.ศ.ฝึกการเขียนอธิบายภาพ/งานออกแบบ และอธิบาย บรรยาย วิเคราะห์ โดยใช้การคิด และความเข้าใจเรื่องสัญญาศาสตร์	1	บรรยาย power point	อ.วิทยา
13	-อาร์ติสต์ กับ ดีไซน์เนอร์ ในแง่หนึ่งนักออกแบบทำหน้าที่สื่อmessage คนอื่น แต่ในอีกทางหนึ่ง ดีไซน์เนอร์สามารถ แสดงความคิด/เนื้อหาของตนเองได้เช่นเดียว กับที่อาร์ติสต์ทำในฐานะปัจเจก นี้ทำให้บทบาทของดีไซน์เนอร์ขยายออกไป น.ศ.จะศึกษาถึงตัวอย่างงานออกแบบใน ประเด็นนี้	1	บรรยาย power point	อ.วิทยา
14-15	-กลยุทธ์การสื่อสารออนไลน์ ศึกษาถึงงานการสื่อสาร/โฆษณา/ออกแบบ ร่วมสมัยในสื่อออนไลน์ ความเปลี่ยนแปลง ไปของงานออกแบบในทิศทางนี้ -ตัวอย่างศึกษา/แนวคิด	3	บรรยาย power point internet	อ.พิเศษ
16	น.ศ.นำเสนองานที่มอบหมาย และ แสดงในคราวเดียวกัน เพื่อพิจารณา และแสดงความคิดเห็นร่วมกันในชั้นเรียน	1	น.ศ.นำเสนอ/แสดงงาน power point	อ.วิทยา

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรม	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
1	งานปฏิบัติ	จากผลงานปฏิบัติ	4	30%
2	งานศึกษา/เขียน	จากผลงานปฏิบัติ	8	10%
3	งานปฏิบัติ	จากผลงานปฏิบัติ	10	30%
4	งานปฏิบัติ	จากผลงานปฏิบัติ	16	30%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

วรณัฐ จรุงรัตน์พงศ์ แปล, นพพร ประชากุล และ ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชช์ บรรณาธิการแปล,
สู่โลกหลังสมัยใหม่. (Sandar, Ziauddin และ Patrick Curry, ed. By Richard Appignanesi.)
 กรุงเทพฯ : โครงการสรรพสาส์น สำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก. 2548.

Bignell, Jonathan. *Mediasemiotics : An Introduction*. New York : Manchester University Press : 2002.

Key, Bryan Willson. *Subliminal Seduction : Ad Media's Manipulation of a Not So Innocent America*. New York : Signet. 1973.

Lees-Maffei, Grace and Rebecca Houze (ed.) *The Design History Reader*.
 New York : Berg. 2010.

Lupton, Ellen, and J Abbot Miller, ed. *The ABC's of Triangle, Square, Circle : The Bauhaus and Design Theory*. New York : Princeton Architectural Press, 2000.

Mirzoeff, Nicholas. *An introduction to Visual Culture*. New York : Routledge. 2000.

Ockerse, Thomas, and Hans van Dijk. *Semiotics and Graphic Design Education. Visible Language*, Vol XIII, No.4, 1979.

Sturken, Marita and Lisa Cartwright. *Practices of Looking : an introduction to Visual Culture*.
 New York : Oxford University Press Inc. 2004.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

...

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

<http://www.designobserver.com>

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา
1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

คณะจัดให้มีการประเมินการเรียนการสอนโดยนักศึกษา มีหัวข้อดังนี้

1. มีการแจ้งให้นักศึกษาทราบกฎเกณฑ์และรายละเอียดของการเรียนการสอน
2. ตรงต่อเวลาในการสอน
3. เข้าสอนครบตามที่กำหนด
4. ใช้สื่อการสอนที่ช่วยให้เข้าใจดีขึ้น
5. มีความรู้ความสามารถในการสอนให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ดี
6. มอบหมายงานให้นักศึกษาทำในปริมาณที่เหมาะสม
7. ตรวจงานและชี้แจงข้อบกพร่องของนักศึกษาในงานที่ให้ทำ
8. เปิดโอกาสให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหาและสร้างสรรค์
9. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามในเวลาเรียน
10. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามนอกเวลาเรียน
11. สอนเนื้อหาครบตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน
12. โดยภาพรวมนักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการเรียนวิชานี้
13. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คุณละเอียบวินัย และทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

จากผลการเรียนในรูปของงานปฏิบัติ

จากการพูดคุยสังเกตการณ์ของกลุ่มผู้สอน(ในรายวิชานี้มี 3 คน)

นอกจากนี้ยังมีการนำผลงานในรายวิชานี้แสดงต่อค.ชั้นปีอื่นๆในรูปของการแสดงผลงาน

และรวบรวมความคิดเห็นเพื่อมาประเมินผลการสอน

3. การปรับปรุงการสอน

มีการนำเสนอผลจากข้อ 1-2 ในการประชุมระดับสาขาวิชา และ

ในระดับสาขาวิชาจัดให้มีการประชุม เพื่อพิจารณาผลสรุปที่รวบรวมเสนอสาขาวิชา

ในเวลาการจัดกิจกรรมในการระดมสมองและหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงการสอน ดังนี้

1. สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
2. การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

โดยการประเมินเปรียบเทียบกับงานปฏิบัติระหว่างนศ.ในชั้นเรียนนี้ กับ ฐานเรียนที่ผ่านมา และในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ

จาก การสอบถามนักศึกษา และการตรวจผลงานของนักศึกษา (โดยประเมินเป็นระยะ 4-6สัปดาห์/ครั้ง)

สำหรับระดับสาขามีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมดังนี้

- 1.การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่นหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร

2. มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชาตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบหัวข้อปฏิบัติ วิธีการให้คะแนนงานปฏิบัติ และผลงาน

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

มีการประชุมนำเสนอผลการประเมินที่ได้จาก 1 และ 2 เพื่อนำมาระดมความคิดเพื่อปรับปรุงจากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา และ

ระดับสาขา มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชาเพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- 1.ปรับปรุงรายวิชาทุก 3 ปีหรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4
- 2.เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอนเพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์

*****